

HARDANGERVIDDA VILLREINUTVAL

Referat
Teams-møte utvalet 08.01.2026

Deltakere:
Odd Gunnar Vikan, Karl Halvor Skårberg, Jan Bekkestad, Herman Tank-Nielsen, Torbjørn Børve, Hans G. Myklatun, Atle Ulgenes, Jonas Aakre, Andre Botnen, Bernt Hagtor Augestad, Anders Eriksrud, Marius Aksvik og Svein Erik Lund (sekretær).

Sak 01/26: Tiltak relatert til DNT sin aktivitet på Hardangervidda
Oppfølging av oppfordring til nekt av motorferdsel i regi av DNT vinteren 2026. Status når det gjelder tilbakemelding:

- Villreinutvalets oppfordring om motorferdsel nekt har meget stor oppslutning blant private grunneiere i Vinje, Tinn, samt Nore og Uvdal kommune. Oppslutningen innebærer foreløbig stans i at all motorferdsel for DNT på disse områdene og berører alle vinterløypene på private områder i disse kommunene.
- I Vestland er det for de fleste områdene ikke tilslutning til å nekte DNT motorferdsel, men det oppfordres til dialog med DNT om tiltak. Fjellstyrene har uttalt at de forventer at DNT sin aktivitet blir nødvendig regulert i tiltaksplanen. Om dette ikke blir ivaretatt i tiltaksplanen vil de på et senere tidspunkt vurdere forbud eller redusert motorferdsel i regi av DNT. Noen private grunneiere på sameier har støttet nekt av motorferdsel.

Mandag 8. desember ble det avholdt et møte mellom DNT og villreinutvalet på Geilo. Fra villreinutvalet møtte Odd Gunnar Vikan. Atle Ulgenes og Svein Erik Lund. Fra DNT møtte Jan Erik Reiten, Simon Torgersen og Marianne Eriksen. På møtet orienterte vi om hverandres roller og organisering, generell problemstilling knyttet til friluftslivferdsel og villrein og viktige problemområder der det bør gjennomføres tiltak. Det var et konstruktivt møte der ble avtalt et nytt møte 19.01.2026. Dette for drøfting av konkrete tiltak og villreinutvalet vil i forkant av dette møtet overfor DNT presentere konkrete tiltak som ønskes gjennomført.

Det er ulike innspill og synspunkter på hvilke tiltak som bør og kan gjennomføres. Villreinutvalet drøftet hvilke tiltak som bør gjennomføres og hva som prioriteres i videre samtaler med DNT, Det anbefales i denne omgang å følge opp villreinutvalets tidligere gitte innspill og fremhevede tiltak fra:

- Private grunneiere og fjellstyrer.
- Felles sti- og løypeplan for Hardangervidda.
- Tiltaksplan foreslått av Statsforvalterne og forslag fra departementene.
- DNT sine forslag til tiltak.

Prioriteringen av tiltak gjøres innenfor rammen av villreinutvalets mandat; *«Hardangervidda villreinutval skal ivareta villreinen og villreinområdet til beste for flertallet av rettighetshavere og fjellstyrer ut fra et langtidsperspektiv.»* Tiltak vurderes uavhengig av eiendomsforhold og kun av hensyn til villreinen.

Villreinutvalet mener DNT som et minimum må gjennomføre følgende tiltak:

- Hellevassbu turisthytte må holdes stengt vår, sommer og høst. Stier tilknyttet Hellevassbu må legges ned. Varder og merking må fjernes og rute tas vekk fra ut.no ol. Fra og med 2026.
- Lågaros turisthytte må legges ned. Stier- og løyper tilknyttet Lågaros th. må legges ned. Varder og merking må fjernes og rute tas vekk fra ut.no ol. Fra og med 2026.
- Hadlaskard skal ikke benyttes som DNT-hytte. Stier og løyper tilknyttet Hadlaskard må legges ned. Varder og merking må fjernes og rute tas vekk fra ut.no ol. Fra og med 2026.
- Bruk av sikringshytter til annet enn sikringshytte når hovedhytte er betjent må opphøre.
- Sikringshytter, selvbetjeningshytter (-avdelinger) og ubetjente hytter (-avdelinger) må holdes stengt (fysisk låst – ikke DNT-nøkkel) i vinterperioden, unntak for eventuelt påskeperioden.
- Påskeperioden må begrenses til 2 uker og ferdsel må styres dit den gir minst forstyrrelse av villreinen.
- Løypestikk langs konfliktfylte strekninger i vest tas ned etter 3. påskedag.
- DNT må redusere markedsføringen av Hardangervidda og stanse all markedsføring av turer inn i viktige funksjonsområder i tidsperioder disse må være tilgjengelig for villreinen.
    - *f.eks. Massiv / Norge på Langs ruta.*
    - *f.eks. trekanten Solheimstulen – Rauhelleren – Mårbu – Solheimstulen.*
- Ferdselen på stisegmentet Rauhelleren – Mårbu må reduseres kraftig, alternativt fjerne merket stisegment.
- Ferdsel må reduseres i barmarksperioden på DNT sine tre hovedruter som går sør–nord og deler vidda på tvers og hindrer øst-vest trekk hos villreinen.
    - *Haukeliseter – Litlos – Sandhaug – Tinnhølen.*
    - *Mogen – Lågaros – Rauhelleren.*
    - *Kalhovd – Mårbu – Rauhelleren.*
- DNT sine egne forslag knyttet til Torehtten(e) og Litlos forutsettes gjennomført.

Tiltak er prioritert for å bedre villreinens arealbruk i kalve-, oppvekst- og sommerperioden. Tiltak vil skape større rolige områder for dyra og redusere barriereeffekter. Tiltakene støtter opp om hovedtiltak Hardangerviddarådet har uttrykt at de ønsker gjennomført i regional sti- og løypeplan. Leder, nestleder og sekretær gjennomfører forhandling med DNT.

Sak 02/26: Møte om cwd og ny bestandsplan med departementene og fagdirektorat
Leder, nestleder og sekretær hadde den 20.11.2025 teams-møte med Klima- og miljødepartementet og Landbruks- og matdepartementet. Tema var ny bestandsplan og videre håndtering av CWD på Hardangervidda. Departementene var tydelige på at målet om å begrense og om mulig utrydde cwd ligger fast. Tidligere anbefalinger om å redusere andel/antall voksen bukk til et minimum og holde en så lav bestand som mulig gjelder fortsatt. Det ble signalisert at jakt skal benyttes som det viktigste virkemiddel for å nå målene. Det vises til eget notat fra møtet.

Den 06.01.2026 ble det holdt et møte med Mattilsynet, Landbruksdirektoratet og Miljødirektoratet. Detet som oppfølging av møtet med departementet. Det kom ikke noe nytt ut av møtet. Mattilsynet oppfordret villreinutvalet på nytt å vurdere hvor lavt bestandsmålet kan settet og samtidig opprettholde jakt som virkemiddel for håndtering av cwd. Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet antydet langt på vei at dagens bestandsmål kunne være aktuelt å videreføre med dagens status mht. antatt cwd forekomst / kunnskap. De ønsker at det i kommende bestandsplan periode tas flere prøver fra simler. Det må jobbes videre med å få inn prøver fra alle felte dyr og at dette rapporteres på hjorteviltregisteret. Innlevering av prøver inneholder lymfer må bli bedre. Villreinutavlet oppfordret til å innføre nytt kontrollkort der prøvelapper er inkludert og prøvelappnummer og kontrollkortnummer er likt.

Sekretær utarbeider utkast til ny bestandsplan som drøftes ca. 1. februar.

Sak 03/26: Radiomerking av villrein vinteren 2026
NINA ønsker å radiomerke inntil 20 villrein på Hardangervidda i vinter. De har bedt villreinutvalet om å sende informasjon om dette til valda noe villreinutvalet vil gjøre. Villreinutvalet støtter behovet for merking av nye dyr for oppfølging av tiltak som vil bli gjennomført samt som redskap ifm. tellinger. Det må prioriteres merking av simler, benyttes gps med lang batterilevetid, samt benytte sterke signalfarger på klavene. Dette meddeles NINA og det gis uttale om merking tilsvarende det som ble gitt i 2025.

Sak 04/26: Organiserte turer på Hardangervidda
Det ble gitt en kort orientering om Statsforvalterens beslutning om å stramme inn på rammene for organiserte turer på Hardangervidda i vinter. Organiserte turer kan uten søknas foregå langs stikkede løyper når disse er stikket. Utenfor stikkede løyper signaliseres det at organiserte turer trolig ikke vil få tillatelse. Tiltaket støttes.

Sak 05/26: Vårmøte 2026
Vårmøtet prøves arrangert med en fagdag om cwd fredag 24. april. Lørdag 25. april settes av til årsmøter og fellesmøter, uten åpent faglig seminar. Foreløpig sted er Vestlia hotell på Geilo, men det er ikke helt avklart om det tidsmessig er mulig. Dette avhenger av kapasitet hos hotellet og andre arrangement. Alternativt må det vurderes annet møtested.

Sak 06/26: Minimumstelling
Bakkemannskap synes å være på plass. Kommunevis ansvarlig sørger for grunneiers tillatelse i det enkelte område. Søknader om tillatelse til motorferdsel er sendt kommuner og tilsynsutval. Det mangler fortsatt noen personer som skal være med i fly som fotograf og gps-operatør. Børt ha 4-5 ekstra av hver, gjerne innen maks 1,5 time reiseavstand fra Notodden.

Sak 07/26: Analyse av fredningssoner
Villreinutvalet tok i 2025 kontakt med NINA for mulig analyse og vurdering av effekt av fredningssoner. Det bør vurderes om det er mulig å analysere om det er barriereeffekt langs administrative grenser i jakta. NINA har nå tatt kontakt og meddelt at de vil søke om midler til et slikt prosjekt. Sekretær har meddelt NINA at dette er ønskelig og at utvalet vil bidra med nødvendig informasjon og lokalkunnskap.

Sak 08/26: Eventuelt
Ingen.

Rødberg, 13.01.2026

Svein Erik Lund